

INFORMATIKA FANIDA XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI VA ZAMONAVIY DASTURLARNI AFZALLIGI VA TAVSIFI

Qoroboyev Otabek A'zamali o'g'li
Farg'ona politexnika instituti "Yengil
sanoat va to'qimachilik" fakulteti,
Tabiiy-tolalar kafedrası, Yengil sanoat
texnologiyasi va jihozlari yo'nalishi
Tel: +998(90)-833-43-24
e-mail: qoroboyevotabek@gmail.com

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada turli mamlakatlardagi oliy ta'limda zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish va samaradorligi tahlil qilinadi. Maqolaning maqsadi zamonaviy texnologiyalardan foydalanishning hozirgi holatini tahlil qilishdir.

Kalit so'zlar: Suniy intellekt, texnikaviy, informatika, gibríd, protsess, aspektlar, kiberxavfsizlik, big data (Katta malumotlar), effektivlik, interfeys, potentsial.

АННОТАЦИЯ

В данной статье проводится анализ использования и эффективности современных информационных технологий в высшем образовании в разных странах. Цель статьи - проанализировать современное состояние использования современных технологий.

Ключевые слова: Искусственный интеллект, технический, информатика, гибридный, процесс, аспекты, информационная безопасность, большие данные (big data), эффективность, интерфейс, потенциал.

ABSTRACT

This article analyzes the use and effectiveness of modern information technologies in higher education in different countries. The purpose of the article is to analyze the current state of using modern technologies.

Key words: Artificial intelligence, technical, informatics, hybrid, process, cyberspace, aspects, big data, effectiveness, interface, potential.

Ma'lumki, XXI asrda yashayotgan ekanmiz, informatika fanini shunchaki bilishimiz shart. Informatika fani va undan foydalanish sohalari hamda vazifalariga

ko'ra, u turli xillarga bo'linadi, sohalar bo'yicha deyarli barcha sohada qo'llaninadi: biologiya, iqtisodiyot, texnikaviy, kimyoviy va boshqalar. Keng ma'noda ma'lumotlarni izlab topish, qayta ishlash va ilmiy izlanish singari malumotlarni bir joyga yeg'ishga mujasab bo'ladi, bu yanada informatika yani axborot texnologiyasini keng ma'noda yoyilishiga sababchi bo'ldi.

Biroq xorijiy davlatlarda informatika sohasidagi keng ko'lamli o'zgartirishlar, tashkiliy masalalar va yosh izlanuvchan talaba yoshlarga rag'batlashtirish bilan bog'liq masalarga e'tiborni qaratiloyotganiga e'tibor bersak mubolag'a bo'ladi, Bundan tashqari, informatika sohasidagi mutaxassislarga talab ortib bormoqda, bu esa informatika sohasiga va umuman olganda sanoatga katta e'tibor va investitsiyalar mavjudligidan dalolat beradi.

Bu sohada so'zsiz yetakchilar G'arbiy Yevropaning rivojlangan davlatlari va uzoq vaqt davomida kompyuter texnologiyalarini qo'llagan va katta tajribaga ega AQSH ularni ta'lim axborot sohasida katta yutuqlarga erishib kelmoqda, shu jumladan maktablarda axborot sohasini keng qo'llash. Ushbu mamlakatlar tajribasi ko'plab boshqa mamlakatlar tomonidan, shu jumladan, Yevropa va AQSH mamlakatlari tomonidan ular ishlab chiqqan ma'lumotlar o'zlashtirildi va olib borilayotgan tadqiqotlarda tahlil qilindi. Ikkalasi ham Osiyo mamlakatlarida ta'lim xizmatlarini ko'rsatishda muammolarga duch kelishdi va axborot sohasida G'arb davlatlaridan bir muncha orqada qolib ketdi. Oliy ta'limdagi axborot texnologiyalari Yevropa va Amerikaning eng yaxshi ta'lim modellari va ularning muvaffaqiyatiga katta sabab bo'la oldi, deb o'ylayman.

Informatika bo'yicha zamonaviy dasturlar talabalar va soha mutaxassislari uchun juda ko'p imtiyoz va afzalliklarni taqdim etadi. Bu erda ba'zi potentsial afzalliklar mavjudligi:

1. O'zgaruvchan texnologiyalardan xabardor bo'lish: Kompyuter fanlari tez rivojlanayotgan soha bo'lib, zamonaviy dasturlar talabalarga eng yangi texnologiyalar va vositalarni o'rganishga yordam beradi;

2. Tegishli o'quv rejasi: Informatika bo'yicha zamonaviy dasturlar ko'pincha sanoatning joriy talablariga moslashtirilgan o'quv dasturlariga ega bo'lib, talabalarga talab yuqori bo'lgan ko'nikmalarni egallashga yordam beradi;

3. Moslashuvchan ta'lim: Ko'pgina zamonaviy kompyuter fanlari dasturlari onlayn yoki gibrid o'rganish imkoniyatlarini taklif qiladi, bu esa talabalarga o'qishlarini ish va boshqa majburiyatlar bilan muvozanatlashni osonlashtiradi;

4. Kar'yera imkoniyatlari: Kompyuter fanlari bo'yicha mutaxassislarga talab ortib bormoqda va zamonaviy dasturlar talabalarga dasturiy ta'minot muhandisligi, ma'lumotlar fani va kiberxavfsizlik kabi sohalarda yuqori maoshli ish o'rinlarini egallashga yordam beradi;

5. Eng so'nggi tadqiqotlarga kirish: Ko'pgina zamonaviy kompyuter fanlari dasturlari ilmiy-tadqiqot institutlari bilan bog'langan yoki fakultet a'zolari tadqiqot bilan shug'ullanib, talabalarga hamkorlik qilish va ilg'or tadqiqotlar o'tkazish imkoniyatini beradi;

6. Hamkorlik va tarmoq: Zamonaviy kompyuter fanlari dasturlari ko'pincha tengdoshlari va sanoat mutaxassislari bilan hamkorlik qilish imkoniyatlarini o'z ichiga oladi, bu esa talabalarga tarmoq yaratish va qimmatli tajriba orttirishga yordam beradi;

7. Biznes protsesslarini yuklatish: Zamonaviy dasturlar biznesning barcha aspektlarini, xizmatni ko'paytirishga, ish o'tkazmasini yaxshilashga ham shaxsan va tijoratka xizmat qilishi mumkin.

8. Ma'lumotlar tahlili: Katta ma'lumotlar bazalari mobil dasturlar bilan muhitidan o'zgartirilishi mumkin bo'lgan kengaytirilgan google tomonidan berilgan platformalarda saqlanishi mumkin;

9. Katta malumotlar bilan ishlashda: Zamonaviy dasturlar, yuqori ma'lumotlarning kengaytmasiga kirish imkoniyati taqdim etadi va natijada, ular statistika va qarshilikni, shuningdek, ilgari tahlil qilishga imkon beradi.

Umuman olganda, zamonaviy kompyuter fanlari dasturlari talabalarga tez rivojlanayotgan sohada muvaffaqiyatga erishishga yordam beradigan ko'plab afzallik va afzalliklarni taklif etadi.

Xullas, zamonaviy dasturlar dasturlashni yanada osonlashtirish, dasturlar yaratish va xizmatlarni o'zgartirish juda katta imkon beradi.

TAVSIF. Fanida zamonaviy dasturlar, bugungi dunyoda muhim ahamiyatga ega. Bu dasturlar, yuqori samarali va effektiv ishlashni ta'minlashda yordam beradi. Bu dasturlarning afzalligi shundaki, ularni ishga tushirish oson va o'rganish ham shunchaki oson. Zamonaviy dasturlar, avtomatlashtirilgan tizimlar, ma'lumotlar bazalari, mobil ilovalar va boshqa bir qancha tizimlardan iborat. Bu dasturlar orqali ma'lumotlarni saqlash va ulardan foydalanish ham osonlashadi.

Zamonaviy dasturlarning tavsifi esa quyidagicha:

1. Moslashtirish: Zamonaviy dasturlar moslashtirilgan bo'lib, o'ziga xos talablarga javob berishi lozim;

2. Osonlik: Dastur ishlatilishiga qulay va oson bo'lishi kerak;

3. Effektivlik: Dasturning ish faoliyati yuqori samarali va effektiv bo'lishi kerak;

4. Ma'lumot saqlash: Dastur orqali ma'lumotlar saqlanishi kerak;

5. Interfeys: Dastur interfeysi mos keladigan shaklda bo'lishi lozim;

6. Internetga ulanish: Zamonaviy dastur internet bilan ham ulanishi kerak;

7. Hamkorlik: Dastur boshqa dasturlar bilan hamkorlik qilishi kerak;

Xulasa qilib aytganda, bular zamonaviy dasturlarning tavsifidir va ularning afzalligini ko'rsatadi va foydalanuvchining faoliyatida ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI: (REFERENCES)

1. <https://you.com/> Suniy intellekt yordamida yaratilgan malumot bazasi
2. Yuliya Kotliarenko va Alvina Kolesnichenko (The analysis of foreign countries experience in information technologies application in higher education)